

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Johannes Ewalds samlede skrifter

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 161. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald04val-shoot-idm139761563229856.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

XIITE OPTRIN

PHILEMON. DE FORRIGE

PHILEMON

Hvad hører jeg?... Hvad er - hvis er det bange skrig? -

ARET

Min Fader! -

PHILEMON

(som viger bestyrthed tilbage.) Himmel! -

NARCISSE

Hvad? - Du bæver? -

PHILEMON

Evig Høie! -

I Magter fra Cocyt, hvad viser i mit Øie? -

162

ARET

Ak!... Baucis dør!.. og Du min Fader flyer...

PHILEMON

Aret? -

(som træder noget nærmere og legger Hænderne paa Brystet) I elskte Skygger!... ak!... *(grædende)* velsigned!.. gjerne seet!..

NARCISSE

Hvad? - Hvem? -

BAUCIS

(som kommer til sig selv.) Hvor er jeg? -

ARET

Her... min Moder, ved vort Hierte -

PHILEMON

I Guder, skiertser i saa grusomt med vor Smerte? -

ARET

Hvor mørkt! -

BAUCIS

Mit Syn! - min Drøm! - nu atter seer jeg den!

ARET

O Elskte, kiender Du da ei Dit Barn igien? -

PHILEMON

(som klapper Aret paa Kinden.) Dog det er ingen Spind, som Du af Luften væver, O Nat! -

BAUCIS

(som legger Haanden paa Narcisses Bryst.) Jeg føler her et Bryst! - mod Haanden bæver Et Hierte!...

PHILEMON

Jupiter, har da Din Almagts Haand
Skabt dem paa nye? -

ARET

O, nu gaaer Skyen fra min Aand! -

Nu veed jeg Eders Tvivl, og nu er min forsvundet! -

Afmægtige endnu, som døde har i fundet
Os begge, der vi laae - For døde har i bragt
Os hiem - og derfor har vi denne Brudedragt! -
Og derfor bandt I vel de Krandsse, som Narcisse
I Aftes flettede, med Taarer om vor Isse! -

163

PHILEMON

I Dag?.. hvor?.. hvad?. for død?.. O Zeus! - hvad siger Du? -
Nei, hvert et Øieblik forvirrer meer endnu! -
Saa veed i selv da ei, hvad Skiebne i har prøvet? -
Dog i Din Arm, o Død, er man sin Sands berøvet! -
Velan! - fornemmer da! - En Maaned er det alt,
At Tordenstraalen tung paa Eders Isse faldt! -
Den samme Nat endnu - Gud veed, med hvilke Sukke,
Vi samlede jert Støv i denne Aske-Krukke! -

ARET

Hvad siger Du? -

NARCISSE

O Pan! -

PHILEMON

(som imidlertid har taget Askekrukken og fundet den tom) Hvor er den? - Det jeg seer,
I Guder, det er nok! - Jeg tvivler ikke meer! -
Barmhiertige! - I saae vort Suk - vor bittre Smerte! -
I bragte disse Børn tilbage til vort Hierte! -
O evig, evig Tak, for denne Miskundhed! -

BAUCIS

O, er det mueligt? - Gud!... saa naadig saae du ned? -
Til os?... O gode Zeus! - Min Siel - mit Hierte smelter
I Priis med denne Strøm, som af mit Øie velter! -

ARET

Et helligt Gysende igiennemstrømmer mig! -

NARCISSE

Hans Torden slaaer igjen! - Jeg bæver... Saae jeg dig,
O Erebus?

ARET

Og jeg?... O Skiebne!... Nei, du svage
Forsk ei deri! - Min Siel, hvi vil Du see tilbage? -
Saa var det ingen Drøm? -

164

NARCISSE

Kan samme Tid, som her
Blev deelt i lange Aar, kun være Timer der? -
Det heele Maaneløb, hvori de Fromme græde,
Var kun et Øieblik i Evighedens Glæde? -

ARET

O elskte, ved hvis Bryst vi smage den igjen! -
Den Vellyst! - at vor Mund kun kunde nævne den! -
Den, som nedstrømmede fra Gud paa vore Siæle!...
At I, som græd vor Død, som Suk saa længe qvæle,
Halv maatte see den!.. halv!. Men nei!.. Til slig en Fryd -
Nei, til Elysium har Støvet ingen Lyd! -

Aria.

Philomele slaaer, og klukker;
Lærken quiddrer om sin Fryd -

Himlens høie Borger sukker -
Hiertet banker - Taaren rinder -
Læben aabner sig, og finder,
Til sin Himmel ei en Lyd! - E.

PHILEMON

Min Søn! - min beste Søn! - ak elsker Du din Fader...

BAUCIS

(*til Narcisse.*) Din Moder! - Ak! Du veedst Narcisse, om Du hader...

ARET

O elskte, denne Dal, saa smuk i troe den er,
Er Hede, maver Sand, er bar mod Marken der! -
Hvor Dydens Fødeland... hvor Skiønheds rette Sæde...

PHILEMON

I Guder, aabner dog min Siæl til Eders Glæde! -

ARET

Der er en evig Dag - en Soel!.. saa klar!.. saa mild!..
Og Siælen smelter bort i Vellyst, ved dens Ild!...165
Der lugte Roserne saa himlisk!... Brystet nyder
Den reene Aether frit - Man aander Lyst og Dyder -
Der lokker Guderfrugt til Skyggen - tæt derved,
Er Klipper af Krystal, hvor Nectar skummer ned -

BAUCIS

Hvor svulmer ei mit Bryst! -

PHILEMON

Jeg seer! -jeg troer, at smage! -

ARET

Her vandrede vi nu snart frem, og snart tilbage,
Og endelig indbød den alt for søde Lugt,
Og Syn og hellig Drift, til dig Du gyldne Frugt! -
Vi smagte den endnu halv gysende - og bragte
Den reene Guderdrik til Munden - og vi smagte;
Da jeg med et fornam en Glands, Dianens lig,
Som straalte fra min Brud, og reent fortrylle mig -
Thi slige Farver har ei Xeuxes kundet finde,
O Amathunte, til Din deilige Gudinde,
Da hun paa Idens Mark, for Priams stolte Søn...

NARCISSE

Og Du min Ven, og Du blevst meer end dobbelt skøn! -
Udødelighed sad paa Dine Purpur-Læber! -
Guddommens Lys - en Glands, som jeg forgieves stræber,
At nævne - straaledede fra Øiet, af Aret! -

BAUCIS

Nei, Mennesket af Støv kan ikke fatte det! -

ARET

Halvblendet faldt vi ned - og stammede - og søgte,
Om Ord - og fandt kun Suk - En stille Graad forøgte
Den Vellyst, som den sang - Kun Taaren hørte Du,
O Zeus! - Til Hymner var vor Mund for svag endnu! -166
Men mægtig Harmonie - En himlisk Røst af mange,
Som sang hans Godheds Lov - Guddommelige Sange,
Som hvert et Træ, og hver en Klippe sang igjen,
Afbød den tause Lyst, og reent opslugte den -
Vi følge Glædens Lyd - Den fører - Den oplader
Vort Syn - et Labyrinth af Myrther... ak min Fader! -
Her, hvor den reene Siæl, opoffrer sig til Gud,
Er Vellyst, som min Mund dog aldrig stammer ud! -

PHILEMON

Jeg føler den Aret, og mine Taarer rinde -

BAUCIS

O Under! - Hvilken Lyst! - Skal den endnu forsvinde
I større Lyst? -

ARET

Paa Gruus af Perler saae min Aand,
Et gyldent Altere af Jovis egen Haand -
Dog intet Billede - thi hist kan hvert et Øie
See Helligdommen selv, og daglig see den Høie -
En Kreds af Hellige, med Krands paa Hovedet,
Og lyse Klæder laae paa Knæ for Alteret -
Men ingen Dødelig har hørt Kitharren klinge
Saa høit - Slig Priis til Gud, kan Guder kun frembringe!
Jeg legte troer jeg, selv paa sligt et Strænge-Spil,
Og sang med Phoebi Kunst min Følelse dertil. -

NARCISSE

Ja, ja vi sang Aret - Jeg svarte Dig - og længe
Derefter klang endnu Kitharrens høie Strænge -
Endnu da Baucis Arm alt trykte anden Lyst,
Og anden Salighed i dette fulde Bryst -
Men at beskrive Dig gaaer over Støvets Evne,
O Lyst, som Salige selv ikke veed at nævne! -

PHILEMON

Mit Barn vi fatte Dig - Thi navnløs er endnu
Den Lyst, Du lærer os - Saa himmelsk taler Du. -

167

BAUCIS

Ak! - hvor velsigner jeg de festelige Dale! -
Jeg seer Elysium, o Børn, i Eders Tale! -
Jeg hører det...

Aria.

Naar rædsomme Toner,
Helligstille snige,
I de gyldne Strænge
Og afbrudt, og længe
Bæver i det Dybe -
Fandt jeg Vellyst krybe

Kold omkring mit Bryst -
Naar de langsomt stige,
Løbe let - og stige,
Zittre Lyst - og stige,
Sværme, rase, trænge
Høit til Guders Throner -

Qvaltes jeg af Lyst - E.

Dog meer! -

ARET

Mig faldt en Tanke ind,
Som før ei tænkt, med et betog mit glade Sind -
»O Brud - De beste To! - Vor Fryd er deres Smerte -
»Narcisse, var de her! - ak laae de ved vort Hierte! -«
Saa raabte jeg - Da kom den Røst af Tordener,
Som kaldte os ved Navn - og see! - da stod vi her -
Umoedne vel endnu til hine Saligheder,
Ei glade nok maaskee, hvor Glæden fattes Eder,
Hiemkaldtes vi hertil - Vi stod, og talte om

Vor korte Drøm endnu, o Elskte, da I kom -

BAUCIS

Ei Døden samler os, med dem, hvis Død vi græde! --
Et Under! -

PHILEMON

Skiebnens Gud! -o Du, som skaber Glæde,
Hvorned fortiente vi den Miskundhed - den Fryd -
Vi usle Mennesker - vi Støv? -